ПРАВИЛЬНЕ ЗБЕРІГАННЯ НАСІННЯ - ЗАПОРУКА ЩЕДРОГО УРОЖАЮ НАСТУПНОГО РОКУ

Використання здорового якісного посівного матеріалу - це запорука до отримання високого врожаю та прибутку для фермера в наступному році. Зберігання насіння пов’язане з біологічними властивостями різних культур. Численними спостереженнями та дослідженнями встановлено, що різні фізико-механічні властивості насіння (розміри, маса, виповненість, щільність, характер поверхні, забарвлення та ін.) мають значний вплив на його біологічні властивості. Вплив умов зберігання насіння на його врожайні якості помічено ще в глибоку давнину. Ще в І ст. н.е. грецький філософ – аграрій Пліній Старший радив: «На насіння слід зберігати зерно, що на току виявляється у самому низу; воно саме краще, тому що саме важке, і немає більш доцільного способу його розпізнати».

В залежності від призначення насіння термін зберігання його може бути різним. У озимих культур він становить приблизно 1-1,5 міс., перехідні фонди озимих культур – 12-24 міс., насіння ярих – 7-8 міс., а їх страхові фонди – 12-24 міс. Насіння колекцій науково-дослідних та селекційних установ зберігається три-п'ять років і більше.

Тому насіння, що закладається на зберігання, повинно мати високу життєздатність, бути нормально розвиненим, здоровим, не травмованим, вирощеним на високому агрофоні та зібране без порушення технології, яке пройшло повний цикл післязбиральної обробки – сушіння, очищення, сортування, із вологістю в межах або нижче критичної на 1,5-2,0%. Для насіння пшениці, ячменю критичною є вологість 14,5-15,5%, для кукурудзи – 13-14%, сої – 12-13%, соняшнику – 7-9%.

Таким чином, з метою збереження посівних якостей насіння необхідно здійснювати систематичні спостереження за його вологістю, температурою, кольором, запахом, зараженістю хворобами і шкідниками, схожістю.

Для цього під час зберігання насіння необхідно систематично здійснювати органолептичний контроль (запах, колір). Білявий, сіруватий колір насіння – наслідок самозігрівання. Затхлий запах з’являється у разі зберігання насіння у вологому приміщенні, цвілий запах з’являється від активної діяльності в зерновій масі шкідливої мікрофлори (цвіль зберігання), що свідчить про підвищену вологість і можливі осередки самозігрівання.

В процесі зберігання насіння можуть пошкоджувати комірні шкідники: довгоносики, молі, борошноїди, зерновий точильник а також мишовидні гризуни. У системі захисту насіння від шкідників основу складають профілактика та дотримання санітарного режиму.

Для кращого збереження посівного матеріалу, рекомендуємо аграріям насіння, яке планується на зберігання, а також і під час зберігання, перевіряти його на посівні якості. При цьому найбільшу увагу слід звертати на вміст вологи в насінинах, який в свою чергу може призвести до зниження схожості, енергії проростання або взагалі до повного псування. Також велика кількість вологи провокує розвиток грибкових захворювань та сприяє розмноженню шкідників.

Фахівці відділу визначення посівних якостей насіння та товарних якостей садивного матеріалу ДУ «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія» готові Вам допомогти і запрошують всіх до співпраці. Вони не тільки якісно проведуть аналізування на посівні якості насіння згідно нормативних документів, але й нададуть консультації щодо оптимальних умов зберігання насіння. Також допоможуть у правильному відборі проб, формуванню середніх проб насіння та направлення до лабораторії.

Наші контакти:
Державна установа «Львівська обласна фітосанітарна лабораторія»
м. Дубляни, вул. Шевченка, 1а,
тел.: (032) 224-20-05
e-mail: **lab.nasinnja.lviv@ukr.net, lab.lviv@ukr.net**